

og med det mistet sin suverenitet. At denne fremmede makten ikke engang var traktatmessig alliert med Norge, gjør ikke saken mindre tvilsom. Det er også noe tyilsomt om den norske kongen og regjeringen med blindende virkning for sitt folk kan fortolke folkeretten slik at et land som har kapitulert, og hvis konge og regjering deretter (eller gjerne før også, for den saks skyld) tar opphold i et fremmed land, framleis skal anerkjennes som effektivt krigførende.

Her skal ikke tas noe standpunkt til det spørsmålet som er slik prestisert. Hver får i fred ha sin egen mening om det. Men det ser ut til at selve spørsmålet om hva det egentlig gjelder, er uklart for mange. Og dersom dette oppsettet har bidratt til å klarne begrepene med hensyn til det, er hensikten med disse ordene ikke forgjeves.

Objektiv laktaker.

Deltok Norge i krigen?

Det ser virkelig ut til at en i fullt alvor drøfter hvorvidt den norsk-tyske kapitulasjonsavtalen av 10. juni 1940 innebærer en fredsslutning mellom Norge og Tyskland. Denne måten å stille spørsmålet på virker så meget mer forbløffende som jo alle opplyste mennesker vet at det framleis, den dag i dag, hersker krigstilstand mellom bl. a. disse to landene. Om denne krigstilstanden begynte i det øyeblikket tyske sjøstridskrefter kom inn på norsk territorium, i det øyeblikket det første skottet ble avfyrt mellom norske og tyske stridskrefter, i det øyeblikket den første tyske soldaten satte foten sin på norsk landjord, i det øyeblikket den norske krigserklæringen ble utsendt, eller i det øyeblikket tyskerne — nesten to uker etterpå — godtok denne, — skal ikke drøftes nærmere her, da det for så vidt ikke har noe med det å gjøre som hendte etter 10. juni 1940. Hovedspørsmålet blir nemlig her: Deltok Norge i krigen etter denne dagen?

Straffelovens § 86, som det her gjelder, nevner nemlig visse handlinger som er straffbare «...i en krig hvori Norge deltar (understreket her), eller med sådan krig for øye...» og altså ikke f. eks. «...så lenge Norge er i krigstilstand, eller med sådan tilstand for øye...» som det vel burde ha stått skrevet dersom enhver tvil skulle kunne utelukkes med hensyn til tidspunktet for opphør av den tilstanden som gjør de nevnte handlingene straffbare.

Det kan sikkert argumenteres i det uendelige om hvor vidt et land som har kapitulert i en krig, framleis deltar eller ikke deltar i den samme krigen. For Norges vedkommende vilde det vel ikke ha vært tvil dersom Hambros forslag om å fortsette krigen fra Svalbard og Jan Mayen, var blitt fulgt. Da ville det vel heller ikke være blitt tale om annet enn rent lokale kapitulasjoner i selve Norge. Det som, etter manges mening, gjør saken så ytterst tvilsom for Norges vedkommende, er den kjensgjerning at den norske konge og regjeringen tok opphold på en fremmed makts område.